

Kontrowersyjne wymiary literatury dla dzieci i młodzieży **Controversial Dimensions of Children's Literature**

Międzynarodowa konferencja Centrum Badań Literatury dla Dzieci i Młodzieży
19-20 marca 2020, Uniwersytet Wrocławski

Literatura dla dzieci i młodzieży stanowi nieustające wyzwanie dla twórców, wydawców, dziecięcych i dorosłych odbiorców, pedagogów oraz badaczy. Jej funkcjonowanie wiąże się nierozzerwalnie z istnieniem zmiennego historycznie systemu społecznych oczekiwań wobec dziecka i dzieciństwa. Płynność tych postulatów i koncepcji pozostaje źródłem licznych kontrowersji. To właśnie te polemiki i rozdziewiki pragniemy uczynić tematem naszej konferencji.

Kontrowersyjność wydaje się stanowić esencję literatury dla dzieci i młodzieży, co wyraża się w postrzeganiu jej na przykład jako projekcji wyobrażeń, obaw czy pragnień dorosłych (Rose 1984), formy opresji dzieci i kolonizacji dzieciństwa (Nodelman 1992), elementu aetonormatywnego porządku świata rządzonego przez dorosłych (Nikolajewa 2010), czy też jako części pedagogicznego projektu dzieciństwa stanowiącego próbę kontroli przyszłości (Beauvais 2015). Z drugiej strony coraz częściej podkreśla się znaczenie literatury dziecięcej jako pomostu między dzieciństwem a dorosłością (Waller 2019, Wróblewski 2019) czy też platformy dla rozwijania symetrycznych relacji między dzieckiem a dorosłym (Gubar 2016, Joosen 2018, Chawar et al. 2018). Te i inne propozycje pozostają wciąż otwarte i warte pogłębionej refleksji. Na zainteresowanie zasługują także same badania literatury dla dzieci i młodzieży: ich założenia, cele oraz formułowane wobec nich oczekiwania.

Nasza konferencja ma zachęcić do wspólnego zidentyfikowania i przeanalizowania kontrowersyjnych decyzji, praktyk i postaw dotyczących kulturowego, społecznego i politycznego znaczenia literatury dziecięcej, lokowania jej w przestrzeni publicznej, rynkowej i akademickiej oraz angażowania w eksplorację i rozwiązywanie problemów współczesności. Jakie wyzwania dziecięcemu i dorosłemu czytelnikowi stawia za jej pośrednictwem współczesny świat?

Zapraszamy do zgłaszania referatów poświęconych kontrowersyjnym kwestiom dotyczącym literatury dla dzieci i młodzieży w wymiarze twórczości, recepcji oraz działalności wydawniczej i badawczej:

WYMIAR TWÓRCZY

- kontrowersyjni twórcy literatury dla dzieci i młodzieży;
- kontrowersyjne tematy jako odzwierciedlenie zmiennych historycznie norm społecznych i koncepcji literatury dla dzieci i młodzieży;
- zjawisko „cross-over literature” oraz estetyzacja literatury dla dzieci;
- literatura tworzona przez dzieci dla dzieci (również w kontekście nowych mediów);
- kontrowersyjne wybory i postawy tłumaczy literatury dla dzieci i młodzieży;
- zjawisko przekładu polemicznego a literatura dla dzieci i młodzieży;

WYMIAR ODBIORU

- recepcja kontrowersyjnych dzieł i ich społeczne oddziaływanie;
- przekład jako obiekt kontrowersji w kulturze docelowej;
- kryteria i normy, wobec których utwory stają się kontrowersyjne; literatura dziecięca a cenzura;
- rola literatury w modelowaniu polityk wrażliwości i zarządzania odpowiedzialnością (etyczną, społeczną, polityczną) w obszarze kultury dziecięcej;
- dziecko jako prosument;
- kontrowersyjna rola pośredników między tekstem a dziecięcym odbiorcą;
- kontrowersje wokół edukacyjnej roli literatury dziecięcej;

WYMIAR WYDAWNICZY

- kontrowersyjne realizacje edytorskie;
- rola wydawnictw w promowaniu trudnej/kontrowersyjnej tematyki w literaturze i kulturze dziecięcej;
- kontrowersyjne przekształcenia utworów dla dorosłych w powieść dla dzieci i młodzieży – adaptacja, przystosowanie czy wypaczenie?
- kontrowersyjne decyzje wydawców przekładów literatury dla dzieci i młodzieży;
- kontrowersje w reklamie, promocji i konkursach dotyczących książek dla dzieci i młodzieży;

WYMIAR AKADEMICKI

- kontrowersyjne metodologie w studiach nad literaturą dziecięcą;
- badania nad literaturą dziecięcą jako dyscyplina naukowa;
- kontrowersyjne teorie przekładu w kontekście literatury dla dzieci.

Bibliografia

- Beauvais, Clémentine. *The Mighty Child: Time and Power in Children's Literature*. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2015.
- Chawar, Ewa et al. Children's Voices in the Polish Canon Wars: Participatory Research in Action. *International Research in Children's Literature* 11.2 (2018): 111-13.
- Gubar, Marah. The Hermeneutics of Recuperation: What a Kinship-Model Approach to Children's Agency Could Do for Children's Literature and Childhood Studies. *Jeunesse: Young People, Texts, Cultures* 8. 1 (2016): 291-310.
- Joosen, Vanessa. *Adulthood in Children's Literature*. London, New York, Oxford, New Delhi, Sydney: Bloomsbury, 2018.
- Nikolajewa, Maria. *Power, Voice and Subjectivity in Literature for Young Readers*. London: Routledge, 2010.
- Nodelman, Perry. The Other: Orientalism, Colonialism, and Children's Literature. *Children's Literature Association Quarterly* 17.1 (1992): 29-35.
- Rose, Jacqueline. *The Case of Peter Pan, or the Impossibility of Children's Fiction*. London: Macmillan, 1984.
- Waller, Alison. *Rereading Childhood Books: A Poetics*. London, New York, Oxford, New Delhi and Sydney: Bloomsbury, 2019.
- Wróblewski, Maciej. *Doświadczenie dzieciństwa. Studium z antropologii literatury*. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2019.

Informacje organizacyjne

Wykłady plenarne wygłoszą:

Anna Czabanowska-Wróbel, Uniwersytet Jagielloński, Kraków

Kimberley Reynolds, Newcastle University, Newcastle

Junko Yokota, National Louis University, Chicago

Na zgłoszenia wraz z abstraktami (do 300 słów, w języku angielskim) czekamy **do 31 października 2019**. Prosimy o przesyłanie ich drogą elektroniczną na adres mailowy cbldm@uwr.edu.pl. W abstrakcie prosimy zaznaczyć, do którego z wymienionych wymiarów kontrowersji będzie się odnosić planowane wystąpienie. Informacja o przyjęciu zgłoszenia zostanie przesłana do 20 listopada 2019. Języki konferencji: angielski i polski. Wpisowe wynosi 450 zł i obejmuje materiały konferencyjne, przerwy kawowe i dwa obiady. Pozostałe koszty uczestnicy pokrywają we własnym zakresie. Przewidziana jest angielskojęzyczna publikacja (monografia) tekstów, które pozytywnie przejdą proces peer-review.

Organizator: Centrum Badań Literatury dla Dzieci i Młodzieży

Dr hab. Katarzyna Biernacka-Licznar (ISKŚiO)

Dr hab. Justyna Deszcz-Tryhubczak (IFA)

Dr Bożena Hojka (IINiB)

Dr Elżbieta Jamróz-Stolarska (IINiB)

Dr hab. Irena Barbara Kalla (KFN)

Dr Sylwia Kamińska-Maciąg (IFS)

Dr hab. Natalia Paprocka (IFR)

Dr hab. Bogumiła Staniów, prof. UW. (IINiB)

Dr Mateusz Świątlicki (IFA)

Dr Sabina Świtła (IFP)

Dr Agnieszka Wandel (IINiB)

Dr Agata Zarzycka (IFA)

Komitety naukowe:

Dr hab. Justyna Deszcz-Tryhubczak

Dr. Elżbieta Jamróz-Stolarska

Dr hab. Irena Barbara Kalla

Dr. Mateusz Świątlicki

Dr. Agata Zarzycka

